

MEDYCYNA PRACY

2015

1

PRACE ORYGINALNE

- 1 Choroby azbestozależne wśród pracowników zakładów przetwórstwa azbestu w zależności od rodzaju produkcji i zużycia azbestu
N. Szeszenia-Dąbrowska, B. Świętkowska, W. Sobala, Z. Szubert, U. Wilczyńska
- 11 Objawy związane z pracą u pracowników ekspozowanych na pył czarnej herbaty
A. Lipińska-Ojrzanowska, M. Wiszniewska, D. Tymoszek, C. Pałczyński, J. Walusiak-Skorupa
- 17 Czynniki wpływające na samoocенę stanu zdrowia osób pracujących
M. Bryła, M. Szymocha, I. Maniecka-Bryła
- 29 Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy w Polsce w latach 2011–2012
A. Pałaszewska-Tkacz, S. Czerczak, K. Konieczko
- 39 Zawodowa ekspozycja na czynniki biologiczne stosowane w sposób celowy w Polsce
A. Kozajda, I. Szadkowska-Stańczyk
- 49 Mikrobiologiczna jakość powietrza w wybranych przedszkolach oraz antybiotykooporność bakterii z rodzaju *Staphylococcus* spp.
Ł. Kubera, J. Studzińska, W. Dokładna, M. Małecka-Adamowicz, W. Donderski

PRACE POGLĄDOWE

- 57 Pracownik z chorobą psychiczną – możliwości i bariery w pracy zawodowej
A. Cybula-Fujiwara, D. Merecz-Kot, J. Walusiak-Skorupa, A. Marcinkiewicz, M. Wiszniewska
- 71 Pracoholizm – wskazania dotyczące diagnozy oraz przegląd działań interwencyjnych
D. Malinowska, S. Staszczak, A. Tokarz
- 85 Zastosowanie alergenów rekombinowanych w diagnostyce zawodowej alergii na lateks
E. Nowakowska-Świrta, M. Wiszniewska, J. Walusiak-Skorupa
- 99 Zagrożenia chemiczne związane z eksploatacją gazu łupkowego
D. Pakulska
- 119 Indeks autorów 2014 r.
- 133 Indeks polskich słów kluczowych 2014 r.
- 137 Indeks angielskich słów kluczowych 2014 r.

MEDYCYNA PRACY

BIMONTHLY

EDITOR AND PUBLISHER: NOFER INSTITUTE OF OCCUPATIONAL MEDICINE, ŁÓDŹ, POLAND
AND THE POLISH ASSOCIATION OF OCCUPATIONAL MEDICINE
PUBLISHED SINCE 1950

CONTENTS

VOL. 66 2015 No. 1

ORIGINAL PAPERS

- 1** Asbestos related diseases among workers of asbestos processing plants in relation to type of production and asbestos use
N. Szeszenia-Dąbrowska, B. Świątkowska, W. Sobala, Z. Szubert, U. Wilczyńska
- 11** Work-related symptoms among workers exposed to black tea dust
A. Lipińska-Ojrzanowska, M. Wiszniewska, D. Tymoszek, C. Pałczyński, J. Walusiak-Skorupa
- 17** Determinants of self-rated health of a working population
M. Bryła, M. Szymocha, I. Maniecka-Bryła
- 29** Carcinogenic and mutagenic agents in the workplace, Poland, 2011–2012
A. Pałaszewska-Tkacz, S. Czerczak, K. Konieczko
- 39** Occupational exposure to biological agents intentionally used in Polish enterprises
A. Kozajda, I. Szadkowska-Stańczyk
- 49** Microbiological air quality in the some kindergartens and antibiotic resistance of bacteria of the *Staphylococcus* spp. genus
E. Kubera, J. Studzińska, W. Dokładna, M. Małecka-Adamowicz, W. Donderski

REVIEW PAPERS

- 57** Employees with mental illness – Possibilities and barriers in professional activity
A. Cybula-Fujiwara, D. Merez-Kot, J. Walusiak-Skorupa, A. Marcinkiewicz, M. Wiszniewska
- 71** Workaholism – Indications for diagnosis and review of interventions
D. Malinowska, S. Staszczuk, A. Tokarz
- 85** Application of recombinant latex allergens in diagnostics of occupational latex allergy
E. Nowakowska-Świrta, M. Wiszniewska, J. Walusiak-Skorupa
- 99** Chemical hazards arising from shale gas extraction
D. Pakulska
- 119** The 2014 authors' index
- 133** The 2014 Polish key words index
- 137** The 2014 English key words index

MEDYCYNA PRACY

2015

2

PRACE ORYGINALNE

- 145** Testy słuchowego przetwarzania czasowego – wartości normatywne u dorosłych posługujących się językiem polskim
J. Majak, E. Zamysłowska-Szmytke, E. Rajkowska, M. Śliwińska-Kowalska
- 153** Palenie papierosów wśród młodzieży w wieku 17–18 lat – skala zjawiska i jego związek z czynnikami socjodemograficznymi, rodzinnymi, uprawianiem sportu i postępami w nauce
K. Idrizovic, N. Zenic, E. Tahiraj, N. Rausavljevic, D. Sekulic
- 165** Wymiar czasu przerw w pracy a całkowity czas pracy na stanowiskach pielęgniarstkich w Polsce
D. Kunecka
- 173** Ocena obszaru słyszalności dźwiękowego sygnału bezpieczeństwa emitowanego przez wózek jezdniowy
R. Młyński, E. Kozłowski
- 185** Techniczne aspekty ekspozycji na pole magnetyczne ekstremalnie niskich częstotliwości (ELF) w badaniach biomedycznych
P. Bieńkowski, J. Wyszowska
- 199** Ocena ekspozycji zawodowej na pola elektromagnetyczne częstotliwości radiowych
H. Aniołczyk, M. Mariańska, P. Mamrot
- 213** Wzór zachowania A jako predyktor wypalenia i satysfakcji zawodowej u pielęgniarzek/pielęgniarzy pracujących na oddziałach intensywnej terapii
D. Włodarczyk, A. Pawliszewska
- 225** Zastosowanie krótkookresowej analizy wydolnościowej w diagnozowaniu zaburzeń głosu o podłożu zawodowym
E. Niebudek-Bogusz, M. Just, M. Tyc, J. Wiktorowicz, J. Morawska, M. Śliwińska-Kowalska

PRACE POGLĄDOWE

- 235** Fosforowe związki organiczne zmniejszające palność – toksyczność i wpływ na zdrowie ludzi
E. Bruchajzer, B. Frydrych, J.A. Szymańska

cd. spisu treści s. 290

**INSTYTUT MEDYCYNY PRACY IM. PROF. J. NOFERA
i POLSKIE TOWARZYSTWO MEDYCYNY PRACY**

SPIS TREŚCI – cd.

PRACE POGLĄDOWE

- 265** Metotreksat – genotoksyczny i teratogeny dla personelu medycznego onkologicznych oddziałów szpitalnych?
M. Kupczewska-Dobecka
- 277** Przywiązanie do organizacji i zaangażowanie w pracę – koncepcje teoretyczne i problemy terminologiczne
M. Łaguna, E. Mielniczuk, A. Żaliński, K. Wałachowska

MEDYCYNĄ PRACY

BIMONTHLY

EDITOR AND PUBLISHER: NOFER INSTITUTE OF OCCUPATIONAL MEDICINE, ŁÓDŹ, POLAND
AND THE POLISH ASSOCIATION OF OCCUPATIONAL MEDICINE
PUBLISHED SINCE 1950

CONTENTS

VOL. 66 2015 No. 2

ORIGINAL PAPERS

- 145** Auditory temporal processing tests – Normative data for Polish-speaking adults
J. Majak, E. Zamysłowska-Szmytke, E. Rajkowska, M. Śliwińska-Kowalska
- 153** Cigarette smoking among 17–18 year old adolescents – Prevalence and association with sociodemographic, familial, sport, and scholastic factors
K. Idrizovic, N. Zenic, E. Tahiraj, N. Rausavljevic, D. Sekulic
- 165** Working time intervals and total work time on nursing positions in Poland
D. Kunecka
- 173** Assessment of the audibility area of auditory danger signals produced by industrial truck
R. Młyński, E. Kozłowski
- 185** Technical aspects of exposure to magnetic fields of extremely low frequencies (ELF) in biomedical research
P. Bieńkowski, J. Wyszowska
- 199** Assessment of occupational exposure to radio frequency electromagnetic fields
H. Aniołczyk, M. Mariańska, P. Mamrot
- 213** Type A behaviour as a predictor of burnout and job satisfaction in intensive care units nurses
D. Włodarczyk, A. Pawliszewska
- 225** The application of short-term efficiency analysis in diagnosing occupational voice disorders
E. Niebudek-Bogusz, M. Just, M. Tyc, J. Wiktorowicz, J. Morawska, M. Śliwińska-Kowalska

REVIEW PAPERS

- 235** Organophosphorus flame retardants – Toxicity and influence on human health
E. Bruchajzer, B. Frydrych, J.A. Szymańska
- 265** Methotrexate – Genotoxic and teratogenic for medical staff of oncology wards?
M. Kupczewska-Dobecka
- 277** Organizational commitment and work engagement – Theoretical conceptions and terminological problems
M. Łaguna, E. Mielniczuk, A. Żaliński, K. Wałachowska

MEDYCYNA PRACY

2015

3

PRACE ORYGINALNE

- 291** Zawodowe narażenie na wybrane izocyjaniiny w polskim przemyśle
S. Brzeźnicki, M. Bonczarowska
- 303** Wpływ 2-metoksyetanolu i 2-etoksyetanolu na zmiany hematologiczne indukowane przez 2-butoksyetanol
B. Starek-Świechowicz, K. Miranowicz-Dzierżawska, B. Budziszewska, A. Starek
- 317** Ekspozycja na cząstki ultradrobne u pracowników zatrudnionych przy obróbce sadzy technicznej
U. Mikołajczyk, S. Bujak-Pietrek, I. Szadkowska-Stańczyk
- 327** Konserwanty jako istotne czynniki etiologiczne alergicznego kontaktowego zapalenia skóry
B. Kręciś, D. Chomiczewska-Skóra, M. Kieć-Świerczyńska
- 333** Objawy i zespoły neurologiczne u kierowców pojazdów komunikacji miejskiej
H. Sińczuk-Walczak, J. Siedlecka, W. Szymczak, E. Gadzicka, A. Walczak, G. Kowalczyk, M. Dania, A. Bortkiewicz
- 343** Aktywność zawodowa chorych na padaczkę
A. Staniszevska, M. Sobiecki, A. Duda-Zalewska, U. Religioni, G. Juszczyk, T. Tatara, R. Słoniewski
- 351** Analiza związku objawów okołomenopauzalnych z funkcjonowaniem zawodowym i poczuciem satysfakcji z życia – subiektywne postrzeganie zależności przez kobiety w wieku 40+
I. Nowakowska, R. Rasińska, M.D. Głowacka
- 359** Skala Płytkiej i Głębokiej Pracy Emocjonalnej (SPGPE) – adaptacja narzędzia i analiza własności psychometrycznych
M. Finogenow, M. Wróbel, J. Mróz
- 373** Samokontrola emocjonalna, radzenie sobie ze stresem a samopoczucie psychofizyczne funkcjonariuszy służby więziennej
E. Sygit-Kowalkowska, M. Weber-Rajek, K. Porząyński, A. Goch, K. Kraszkiewicz, I. Bułatowicz

cd. spisu treści s. 458

SPIS TREŚCI – cd.

PRACE POGŁĄDOWE

- 383** Ustalanie dopuszczalnych poziomów narażenia zawodowego w Polsce i państwach dawnego bloku wschodniego w świetle podejścia i rozwiązań UE
R. Soćko, S. Czerczak, M. Kupczewska-Dobecka
- 393** Współczesne markery stresu oksydacyjnego
M. Czerska, K. Mikołajewska, M. Zieliński, J. Gromadzińska, W. Wąsowicz
- 407** Narażenie zawodowe na związki chromu(VI)
J. Skowroń, K. Konieczko
- 429** Nanosrebro – dopuszczalne poziomy narażenia zawodowego
A.M. Świdwińska-Gajewska, S. Czerczak

STANDARDY – WYTYCZNE

- 443** Przewlekłe zapalenie nadkłykci kości ramiennej wywołane sposobem wykonywania pracy – wytyczne diagnostyczno-orzecznicze
P. Krawczyk-Szulc, E. Wągrowaska-Koski, A. Puzder, P. Markowski, J. Walusiak-Skorupa

LIST DO REDAKCJI

- 451** Z szacunku dla języka, z dbałości o precyzję naukową – jak tłumaczyć na język polski termin ‘presenteeism’?
A. Wężyk, D. Merecz

MEDYCYNĄ PRACY

BIMONTHLY

EDITOR AND PUBLISHER: NOFER INSTITUTE OF OCCUPATIONAL MEDICINE, ŁÓDŹ, POLAND
AND THE POLISH ASSOCIATION OF OCCUPATIONAL MEDICINE
PUBLISHED SINCE 1950

CONTENTS

VOL. 66 2015 No. 3

ORIGINAL PAPERS

- 291** Occupational exposure to selected isocyanates in Polish industry
S. Brzeźnicki, M. Bonczarowska
- 303** The effects of 2-methoxyethanol and 2-ethoxyethanol on hematological changes induced by 2-butoxyethanol
B. Starek-Świechowicz, K. Miranowicz-Dzierżawska, B. Budziszewska, A. Starek
- 317** Worker exposure to ultrafine particles during carbon black treatment
U. Mikołajczyk, S. Bujak-Pietrek, I. Szadkowska-Stańczyk
- 327** Preservatives as important etiologic factors of allergic contact dermatitis
B. Kręcis, D. Chomiczewska-Skóra, M. Kieć-Świerczyńska
- 333** Neurological symptoms and syndromes in municipal transport drivers
H. Sińczuk-Walczak, J. Siedlecka, W. Szymczak, E. Gadzicka, A. Walczak, G. Kowalczyk, M. Dania, A. Bortkiewicz
- 343** Professional activity of people with epilepsy
A. Staniszevska, M. Sobiecki, A. Duda-Zalewska, U. Religioni, G. Juszczyk, T. Tatara, R. Słoniewski
- 351** Analysis of relationships between perimenopausal symptoms and professional functioning and life satisfaction – Subjective perception of the dependence in women aged 40+
I. Nowakowska, R. Rasińska, M.D. Głowacka
- 359** Deep Acting And Surface Acting Scale (DASAS) – Adaptation of the method and analysis of psychometric properties
M. Finogenow, M. Wróbel, J. Mróz
- 373** Emotional self-control, coping with stress and psycho-physical well-being of prison officers
E. Sygit-Kowalkowska, M. Weber-Rajek, K. Porząyński, A. Goch, K. Kraszkiewicz, I. Bułatowicz

REVIEW PAPERS

- 383** OELs derivation in Poland and in the former Eastern Bloc with reference to approaches and practices applied in the EU
R. Soćko, S. Czerczak, M. Kupczewska-Dobeka
- 393** Today's oxidative stress markers
M. Czerska, K. Mikołajewska, M. Zieliński, J. Gromadzińska, W. Wąsowicz
- 407** Occupational exposure to chromium(VI) compounds
J. Skowron, K. Konieczko
- 429** Nanosilver – Occupational exposure limits
A.M. Świdwińska-Gajewska, S. Czerczak

STANDARDS – GUIDELINES

- 443** Diagnostic guidelines for occupational epicondylitis
P. Krawczyk-Szulc, E. Wągrowaska-Koski, A. Puzder, P. Markowski, J. Walusiak-Skorupa

LETTER TO EDITORS

- 451** For the sake of linguistic and scientific appropriateness – How to translate 'presenteeism' into Polish with respect to the language and particular care of scientific precision?
A. Wężyk, D. Merez

MEDYCYNA PRACY

2015

4

PRACE ORYGINALNE

- 459** Częstość występowania zaburzeń układu mięśniowo-szkieletowego związanych z pracą wśród fizjoterapeutów
Z. Iqbal, A. Alghadir
- 471** Analiza problemów ze strony układu oddechowego oraz wskaźników wydolności płuc wśród pracowników przemysłu cementowego w Mashhad w Iranie
E. Rafeemanesh, A. Alizadeh, L. Afshari Saleh, H. Zakeri
- 479** Ekspozycja na za głośne dźwięki podczas prób orkiestrowych i czasowe zmiany słuchu muzyków
A. Dudarewicz, M. Pawlaczyk-Łuszczczyńska, M. Zamojska-Daniszewska, K. Zaborowski
- 487** Poziom natężenia głosu lektorów w zależności od właściwości akustycznych sal wykładowych
W. Mikulski
- 497** Wpływ interferencji spektralnych na wyniki oznaczeń kwarcu metodą spektrometrii w podczerwieni
A. Maciejewska
- 511** Włókna jako nośniki cząstek mikrobiologicznych
R.L. Górny, A. Ławniczek-Wałczyk, A. Stobnicka, M. Gołofit-Szymczak, M. Cyprowski
- 525** Stan psychiczny kierowców – sprawców wypadków drogowych
D. Merecz-Kot, M. Waszkowska, A. Wężyk
- 539** β -syntaza cystationiny (CBS), γ -liaza cystationiny (CSE) i oksydaza cytochromu c (COX) w surowicy górników kopalni miedzi potencjalnie narażonych na emisję siarkowodoru
A. Skoczyńska, L. Gruszczyński, B. Turczyn, M. Ścieszka, A. Woźniakowska, T. Pawłowski, E. Schmidt
- 549** Profesjonalizm pielęgniarek jako element oceny satysfakcji rodziców/opiekunów dzieci z opieki pielęgniarskiej
E. Smoleń, A. Ksykiewicz-Dorota
- 557** Występowanie radonu w polskich podziemnych trasach turystycznych
J. Olszewski, M. Zmysłony, M. Wrzesień, K. Walczak

cd. spisu treści s. 604

SPIS TREŚCI – cd.

PRACE POGLĄDOWE

- 565** Rodzaj umowy o pracę a zdrowie i funkcjonowanie zawodowe pracowników – przegląd badań
D. Żołnierczyk-Zreda
- 575** Nowy sektor pracowniczy – przegląd danych o nanoprodukcji i działalności badawczo-rozwojowej w dziedzinie nanotechnologii w Polsce
M. Popławska, U. Mikołajczyk, S. Bujak-Pietrek
- 583** Wybrane choroby nerek związane z pracą
W. Wołyniec, M. Renke, M. Wójcik-Stasiak, J. Renke

PRACA KAZUISTYCZNA

- 595** Dobre praktyki w opiece profilaktycznej nad pracującymi – kwalifikacja udaru mózgu jako wypadku przy pracy. Potrzeba prowadzenia prewencji wtórnej u osób powracających do pracy po ostrych incydentach mózgowo-naczyniowych
A. Marcinkiewicz, J. Walusiak-Skorupa

MEDYCINA PRACY

BIMONTHLY

EDITOR AND PUBLISHER: NOFER INSTITUTE OF OCCUPATIONAL MEDICINE, ŁÓDŹ, POLAND
AND THE POLISH SOCIETY OF OCCUPATIONAL MEDICINE
PUBLISHED SINCE 1950

CONTENTS

VOL. 66 2015 No. 4

ORIGINAL PAPERS

- 459** Prevalence of work-related musculoskeletal disorders among physical therapists
Z. Iqbal, A. Alghadir
- 471** A study on respiratory problems and pulmonary function indexes among cement industry workers in Mashhad, Iran
E. Rafeemanesh, A. Alizadeh, L. Afshari Saleh, H. Zakeri
- 479** Exposure to excessive sounds during orchestra rehearsals and temporary hearing changes in hearing among musicians
A. Dudarewicz, M. Pawlaczyk-Łuszczynska, M. Zamojska-Daniszewska, K. Zaborowski
- 487** Assessment of vocal intensity in lecturers depending on acoustic properties of lecture rooms
W. Mikulski
- 497** Influence of spectral interferences on the results of quartz determination by infrared spectrometry
A. Maciejewska
- 511** Fibers as carriers of microbial particles
R.L. Górny, A. Ławniczek-Wałczyk, A. Stobnicka, M. Gołofit-Szymczak, M. Cyprowski
- 525** Mental health status of drivers – Motor vehicle accidents perpetrators
D. Merez-Kot, M. Waszkowska, A. Wężyk
- 539** Serum cystathionine β -synthase (CBS), cystathionine γ -lyase (CSE) and cytochrome c oxidase (COX) in copper mine miners potentially exposed to hydrogen sulfide
A. Skoczyńska, L. Gruszczyński, B. Turczyn, M. Ścieszka, A. Wojakowska, T. Pawłowski, E. Schmidt
- 549** Nurses' professionalism as a component of evaluation of parents/caregivers satisfaction with nursing care
E. Smoleń, A. Ksykiewicz-Dorota
- 557** Occurrence of radon in the Polish underground tourist routes
J. Olszewski, M. Zmyślony, M. Wrzesień, K. Walczak

REVIEW PAPERS

- 565** The type of employment contract and employees' health and occupational functioning – The review of studies
D. Żołnierczyk-Zreda
- 575** New sector of employment – A review of data on nanoproduction, research and development in the field of nanotechnology in Poland
M. Popławska, U. Mikołajczyk, S. Bujak-Pietrek
- 583** Selected work-related nephropathies
W. Wołyniec, M. Renke, M. Wójcik-Stasiak, J. Renke

CASE REPORT

- 595** Good practice in occupational health services – Certification of stroke as an accident at work. Need for secondary prevention in people returning to work after acute cerebrovascular events
A. Marcinkiewicz, J. Walusiak-Skorupa

MEDYCYNA PRACY

2015

5

PRACE ORYGINALNE

- 605** Dlaczego pracownicy słuchają swoich przełożonych?
Identyfikacja powodów podporządkowania się woli przełożonego
w grupie polskich pracowników
A. Wójcik, D. Merecz-Kot, A. Andysz
- 615** Wpływ wybranych czynników społeczno-demograficznych na obciążenia psychospołeczne
w pracy pielęgniarek i związek tych obciążeń z absencją w pracy
K. Kowalczyk, E. Krajewska-Kułak
- 625** Współpraca w zespole lekarz–pielęgniarka w służbie medycyny pracy w Polsce –
wiedza o zadaniach wykonywanych przez partnera z zespołu
P. Sakowski
- 635** System zarządzania informacją toksykologiczną na podstawie doświadczeń
Pomorskiego Centrum Toksykologii
P.M. Kabata, W. Waldman, J. Sein Anand
- 645** Monoinfekcja *Borrelia burgdorferi* i współzakażenia
Borrelia burgdorferi / *Anaplasma phagocytophilum* u pracowników leśnictwa i rolników
M. Tokarska-Rodak, A. Pańczuk, M. Koziół-Montewka, D. Plewik, A. Szepełuk
- 653** Częstość występowania nadwagi i otyłości u studentów lotniczej uczelni wojskowej
a poziom ich aktywności fizycznej
A. Gaździńska, P. Baran, F. Skibniewski, O. Truszczynski, S. Gaździński, M. Wyleźoł
- 661** Zmęczenie pracą u kierowców autobusów miejskich
*T. Makowiec-Dąbrowska, J. Siedlecka, E. Gadzicka, A. Szykowska, M. Dania, P. Viebig,
M. Kosobudzki, A. Bortkiewicz*
- 679** Ocena występowania wzmożonej senności w ciągu dnia oraz ryzyka obturacyjnego bezdechu
podczas snu u kierowców zawodowych komunikacji miejskiej
*Ł. Minarowski, S. Chwieśko-Minarowska, M. Czaban, M. Mickiewicz, N. Kozakiewicz,
A. Kuryliszyn-Moskal, E. Chyczewska*
- 687** Kryzys w wartościowaniu i praca emocjonalna a wypalenie zawodowe u nauczycieli religii
B. Lachowska, K. Starczewski
- 701** Optymalizacja metodyki pomiaru wieloczęstotliwościowego pola elektromagnetycznego
stacji bazowych telefonii komórkowej
P. Bieńkowski, P. Cała, B. Zubrzak

cd. spisu treści s. 752

SPIS TREŚCI – cd.

PRACE POGLĄDOWE

- 713** Dobre praktyki w opiece profilaktycznej nad kobietą ciężarną w miejscu pracy – wpływ czynników szkodliwych i uciążliwości występujących w środowisku pracy i domowym na przebieg oraz wynik ciąży
A. Marcinkiewicz, A. Wężyk, P. Muszyński, K. Polańska, T. Makowiec-Dąbrowska, M. Wiszniewska, J. Walusiak-Skorupa, W. Hanke
- 725** Etery glikolu etylenowego i glikolu propylenowego – toksyczność reprodukcyjna i rozwojowa
B. Starek-Świechowicz, A. Starek

PRACA KAZUISTYCZNA

- 739** Zwłóknienie płuc a narażenie na pył drewna – opisy dwóch przypadków i przegląd literatury
M. Riccò

MEDYCINA PRACY

BIMONTHLY

EDITOR AND PUBLISHER: NOFER INSTITUTE OF OCCUPATIONAL MEDICINE, ŁÓDŹ, POLAND
AND THE POLISH SOCIETY OF OCCUPATIONAL MEDICINE
PUBLISHED SINCE 1950

CONTENTS

VOL. 66 2015 No. 5

ORIGINAL PAPERS

- 605** Why do employees follow their superiors' instructions? Identification of the reasons to comply with superiors' will in a group of Polish employees
A. Wójcik, D. Merecz-Kot, A. Andysz
- 615** Influence of selected sociodemographic factors on psychosocial workload of nurses and association of this burden with absenteeism at work
K. Kowalczyk, E. Krajewska-Kulak
- 625** Cooperation within physician–nurse team in occupational medicine service in Poland – Knowledge about professional activities performed by the team-partner
P. Sakowski
- 635** Toxicological consultation data management system based on experience of Pommeranian Center of Toxicology
P.M. Kabata, W. Waldman, J. Sein Anand
- 645** Monoinfections caused by *Borrelia burgdorferi* and *Borrelia burgdorferi* / *Anaplasma phagocytophilum* co-infections in forestry workers and farmers
M. Tokarska-Rodak, A. Pańczuk, M. Kociol-Moniewska, D. Piewik, A. Szepietak
- 653** The prevalence of overweight and obesity vs. the level of physical activity of aviation military academy students
A. Gażdźńska, P. Baran, F. Słobniewski, O. Truszczyński, S. Gaciński, M. Wyleziół
- 661** Work fatigue in urban bus drivers
T. Makowiec-Dąbrowska, J. Siedlecka, E. Gaździńska, A. Szyjewska, M. Dania, P. Wiebig, M. Kosobudzki, A. Bortkiewicz
- 679** Excessive daytime sleepiness and risk for obstructive sleep apnea in the public transport drivers
Ł. Minarowski, S. Chwieško-Minarowska, M. Czabaz, M. Motłowicz, N. Kozakiewicz, A. Kuryliszyn-Moskal, E. Chyczewska
- 687** Crisis in the valuation, emotional labor and occupational burnout among teachers of religion
B. Lachowska, K. Starczewski
- 701** Optimization of measurement methods for a multi-frequency electromagnetic field from mobile phone base station using broadband EMF meter
P. Bieńkowski, P. Cała, B. Zubrzak

REVIEW PAPERS

- 713** Good practice in occupational health services – The influence of hazardous conditions and nuisance coexisting in the work environment and at home on the course and outcome of pregnancy
A. Marcinkiewicz, A. Wężyk, P. Muszyński, K. Polańska, T. Makowiec-Dąbrowska, M. Wiszniewska, J. Walusiak-Skorupa, W. Hanke
- 725** Ethylene glycol and propylene glycol ethers – Reproductive and developmental toxicity
B. Starek-Świechowicz, A. Starek

CASE REPORT

- 739** Lung fibrosis and exposure to wood dusts: Two cases report and review of the literature
M. Riccò

MEDYCYNA PRACY

2015

6

PRACE ORYGINALNE

- 753** Zachowania zdrowotne górników
M. Wysokiński, W. Fidecki, S. Bernat-Kotowska, R. Ślusarz
- 763** Czy woda w unitach dentystycznych jest bezpieczna?
M. Michałekiewicz, D. Ginter-Kramarczyk, I.K. Kruszelnicka
- 771** Ból pleców i szyi wśród nauczycieli szkół w Polsce i jego związek z aktywnością fizyczną
J. Rottermund, A. Knapik, E. Saulicz, A. Myśliwiec, M. Saulicz, K.A. Rygiel, P. Linek
- 779** Aerozole bakteryjne i grzybowe w środowisku pracy firm sprzątających
M. Gołofit-Szymczak, R.L. Górny, A. Ławniczek-Wałczyk, M. Cyprowski, A. Stobnicka
- 793** Temperament a zmęczenie przewlekłe u funkcjonariuszy policji
E. Stęпка, M.A. Basińska
- 803** Pola elektromagnetyczne w otoczeniu telefonów bezprzewodowych i komórkowych
P. Mamrot, M. Mariańska, H. Aniołczyk, P. Politański
- 815** Realia profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami w Polsce
J.A. Kopias

PRACE POGŁĄDOWE

- 827** Palenie tytoniu w miejscu pracy – prawny i zdrowotny aspekt biernego narażenia na dym tytoniowy
A. Lipińska-Ojrzanowska, K. Polańska, M. Wiszniewska, A. Kleniewska, D. Dörre-Kolasa, J. Walusiak-Skorupa
- 837** Analiza chemiczna ścieków jako nowy sposób monitorowania stosowania narkotyków i leków w miejscu pracy
M. Wiergowski, I. Sołtyszewski, J. Sein Anand

MEDYCYNA PRACY

BIMONTHLY

EDITOR AND PUBLISHER: NOFER INSTITUTE OF OCCUPATIONAL MEDICINE, ŁÓDŹ, POLAND
AND THE POLISH SOCIETY OF OCCUPATIONAL MEDICINE

PUBLISHED SINCE 1950

CONTENTS

VOL. 66 2015 No. 6

ORIGINAL PAPERS

- 753** Health behaviour of miners
M. Wysokiński, W. Fidecki, S. Bernat-Kotowska, R. Ślusarz
- 763** Is water in dental units microbiologically safe?
M. Michałkiewicz, D. Ginter-Kramarczyk, I.K. Kruszelnicka
- 771** Back and neck pain among school teachers in Poland and its correlations with physical activity
J. Rottermund, A. Knapik, E. Saulicz, A. Myśliwiec, M. Saulicz, K.A. Rygiel, P. Linek
- 779** Bacterial and fungal aerosols in the work environment of cleaners
M. Gołofit-Szymczak, R.L. Górny, A. Ławniczek-Wałczyk, M. Cyprowski, A. Stobnicka
- 793** Temperament vs. chronic fatigue in police officers
E. Stępką, M.A. Basińska
- 803** Electromagnetic fields in the vicinity of dect cordless telephones and mobile phones
P. Mamrot, M. Mariańska, H. Aniołczyk, P. Politański
- 815** Realities of the prophylactic health care of workers in Poland
J.A. Kopias

REVIEW PAPERS

- 827** Smoking at workplace – Legislation and health aspect of exposure to second-hand tobacco smoke
*A. Lipińska-Ojrzanowska, K. Polańska, M. Wiszniewska, A. Kleniewska,
D. Dörre-Kolasa, J. Walusiak-Skorupa*
- 837** Chemical analysis of wastewater as a new way of monitoring drugs and medicines consumption at workplace
M. Wiergowski, I. Sottyszewski, J. Sein Anand